

en die zeer interessante opvoeringen gaven, die zij op tournee tot zelfs in New York brachtten.

In het roerige jaar 1916 — zooals de heele Amerikaansche geschiedenis is ook die van het tooneel nog betrekkelijk jong — stichtten enkele geestdriftige jongeren, decorateurs, spelers, schrijvers, musici, electriciens en zelfs zakenlui, een groep, die in een soort schuur elke week bijeenkwam, vol jeugdig vuur en idealen, besluitend geheel met eigen middelen, eigen decors, eigen spelers en nieuwe regiebegrippen, enkele uitvoeringen te geven van onbekend werk van hoog kunstgehalte. De schuur, aan de afgelegen Washington Square ergens in een achterbuurt van New York gelegen, werd heel weidsch gedoopt „The Home of the Washington Square Players”.

Alle leden waren gelijkelijk aandeelhouders; lief en leed, fiasco of succes, moreel, artistiek en financieel, zouden gezamenlijk worden gedragen.

Als eerste opvoering kozen zij een Japansch werk „Bonds of Interest”, met in de hoofdrol Augustin Duncan, een broer van de beroemde danseres Isadora. Hoe bescheiden zij ook begonnen waren, hun poging werd dadelijk door de pers opgemerkt en zooals al het nieuwe in dit land van de jeugd, aangemoedigd. Langzaam aan, bij elke nieuwe maandelijksche opvoering, begon het succes te stijgen, vooral daar zij onvermoeid begonnen te ijveren voor de zoo stiefmoederlijk behandelde eenacter, waaraan zij dikwijls heele avonden wijdden. Ook de moderne montage der stukken, met gordijnen en lichteffecten, een enkele gestyleerde plant of een symbolisch, fel belicht beeld tegen een zwartfluweelen achtergrond, baarde in het op realistische, zwaar vergulde en gebeeldhouwde tooneeldecors ingesteld publiek, veel opzien.

Tot de oprichters behoorden jonge lieden als Lawrence Langer, Helen Westley, Lee Simonson, Philip Moeller, Teresa Helburn, nu allen beroemde acteurs. En hun opmerkelijke tooneeltalenten konden tot volle ontplooiing komen toen de gulle gave van een Maecenas het hun mogelijk maakte van amateurs beroepsmenschen te worden, die zich niet meer om de zorg voor het dagelijksch brood behoefden te bekommeren, doch zich geheel aan de kunst konden wijden. Een van hun eerste groote successen, dat heel artistiek New York naar het inmiddels verbeterd en vergroot theater deed optrekken, was Molnar's „Liliom”. Andere, niet minder interessante opvoeringen volgden. Pirandello, Shaw, Crommelijnck, Eugene O'Neill niet te vergeten, ook al ging de wereldpremière van verschillende van zijn stukken bij een andere New Yorksche groep, die zich „The Provincetown Players” noemden, op dezelfde basis opgericht, maar die altijd, hoe verdienstelijk hun werk ook was, amateurgroep is gebleven.

De schuur aan de Washington Square was reeds lang te klein gebleken voor het groeiend publiek, waarvan het trouwste deel door abonnementen de jonge groep steunde. Het eveneens tamelijk ver afgelegen